



PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 12.04.2024, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi: prokurör Kaspar Urmas Oja
Ametiasutuse nimi: Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalaja number: 23231751541
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 121 lg 2 p 2
Kahtlustatava nimi (isikukood): XXX

Prokuratuur võib menetluse lõpetada ja kahtlustatavale kohustused määrata (KrMS § 202), kui

- I. menetluse ese on teise astme kuritegu, mille eest KarS ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse,
- II. kahtlustatava süü ei ole suur
- III. kahtlustatav on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju
- IV. kahtlustatav on tasunud või võtnud kohustuse tasuda kriminaalmenetluse kulud
- V. kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi

Käesoleval juhul ongi kriminaalmenetluse esemeks teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära (I). Täpsemalt on esemeks KarS § 121 lg 2 p 2 ehk kehaline väärkohtlemine lähisuhtes. Sellise teo toimepanemise eest karistatakse viidatud sätte järgi rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.

Kahtlustatava süü ei ole suur (II). Kriminaalmenetlusliku põhimõttena kehtib, et süü ei ole suur kuritegude puhul, kus, arvestades süü suurust mõjutavaid asjaolusid, on süüd kergendavad asjaolud sisulises ülekaalus. Käesoleval juhul tuleb süü suuruse hindamisel arvesse võtta, et

- kahtlustatav tunnistas ülekuulamisel, et konflikt toimus ja tema tegutses „puhtautomaatselt“, mitte kavatsusega kannatanule haiget teha, tema tegutses hetkeemotsiooni ajal
- seadusandja ei ole sellise teo eest ette näinud vangistuse alammäära.
- kannatanu on selgitanud, et ta ei oma kahtlustatava suhtes enam pretensioone, ei soovi kriminaalmenetlust, vaid leppimist

Kannatanu on loobunud tekitatud kahju hüvitamiseks tsiviilhagi esitamisest (III), kannatanu seaduslik esindaja kinnitas hagi loobumist telefoni teel prokurörile 12.04.2024.

Kahtlustataval tekkis menetluskulu summas 219.60 eurot, mis jääb tema hüvitada (IV).

Antud asjas puudub avalik menetlushuvi (V). Esiteks puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna puudub põhjus arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemise tema poolt: temal puuduvad igasugused kehtivad kriminaal- ning väärteokaristused, piisavat eripreventiivset mõju omab prokuröri hinnangul isikule asetatavad kohustused. Sellisele seisukohale jõudis prokurör mh

kriminaalmenetluse lõpetamise vormistamisel kahtlustatavaga vahetult suheldes ning lähtuvalt asjaolust, et pärast kriminaalmenetluse esemeks olnud episoodi st 10 kuu jooksul pärast konflikti ei ole kahtlustatava ja kannatanu vahel rohkem füüsilisi konflikte olnud. Selle aja jooksul on kahtlustatav edukalt osalenud ka vägivallast loobumise tugiliini nõustamiste programmis. Avalik huvi käesoleva kahtlustatava menetlemise osas puudub ka kaalutlusel, et tema suhtes ei ole oodatav avalikkuse eriline usaldus.

Kahtlustatava kriminaalvastutusele võtmine ei ole põhjendatud ka üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalasja lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna isik kuulati üle, ta on oma tegu tunnistanud ja oma käitumist muutnud. Riik on niisiis isiku käitumisele operatiivselt ning üheseltmõistetavalt reageerinud, isik on oma teost aru saanud, on tänaseks oma käitumist muutnud. Samuti on isik vabatahtlikult võtnud eripreventiivsed ning teatavas mõttes karistusliku mõjuga kohustused. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale.

Riigi peaprokuröri 15.03.2022 juhise (nr RP-1-2/22/1) p 3.2. kohaselt on avalik menetlushuvi olemas juhul, kui isiku suhtes on enne uue kuriteo toimepanemist ühe aasta jooksul kriminaalmenetlus otstarbekuse tõttu lõpetatud. Kahtlustatava suhtes on 21.04.2023 lõpetatud kriminaalmenetlus nr 23231750300 KrMS § 202 lg 7 alusel.

Seadus võimaldab aga menetlust siiski ka sellisel juhul KrMS § 202 lg 7 alusel lõpetada ning seega prokurör - irdudes peaprokuröri juhiseist – hindab, et avalik menetlushuvi siiski siinses asjas puudub. Kahtlustatavale asetatavad kohustused hüvitada menetluskulud, tasuta raha riigituludesse 500 eurot ning osaleda täiendavalt nõustamistel omavad piisavat eripreventiivset mõju, sh arvestades kahtlustatava tausta ning üldiselt õiguskõuet ka käitumist pärast vaidlusalust konflikti. Prokurör arvestab ka seda, et kahtlustatav on pärast käesolevalt arutluse all olevat intsidenti st pärast 15.06.2023 juba osalenud aktiivselt vägivallast loobumise tugiliini teenusel, mis juba on tänaseks maandanud uue vägivaldse episoodi kordumist. Käesolevalt kohaldatavad täiendavad kohustused maandavad riski veelgi.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 1, 2 ja lg 7 ja 206 (menetluse lõpetamine avaliku menetlushuvi puudumise korral ja kui süü ei ole suur), prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23231751541 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: Kahtlustatava kohustus KrMS § 202 lg 2 järgi on

- a) maksta riigituludesse **500 eurot**.

Tähtajaks **6 kuud** alates kriminaalmenetluse lõpetamisest s.o **12.10.2024 (k.a)**.

- b) võtta nõustamisaja broneerimiseks ühendust vägivallast loobumise tugiliiniga numbril 6606077 (tugiliin@sotsiaalkindlustusamet.ee), osaleda nõustamistel nõustaja ette nähtud mahus (mitte vähem kui 5 korda) ning vajaduse ilmnemisel läbida nõustaja poolt suunatud sotsiaalprogramm.

связаться для бронирования времени консультации с линией поддержки отказа от применения насилия по номеру 6606077

(tugiliin@sotsiaalkindlustusamet.ee), принимать участие в консультировании в объёме, предусмотренном консультантом (не менее 5 раз), и, при появлении необходимости, пройти социальную программу, на которую направит консультант.

Tähtajaks **10 kuud** alates kriminaalmenetluse lõpetamisest s.o **12.02.2025 (k.a)**.

3. Tõkendid jt kriminaalmenetluse tagamise vahendid: puuduvad.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad

5. Kriminaalmenetluse kulud:

- hüvitada kahtlustatava poolt **summas 219.60 eurot** 6 kuu jooksul alates menetluse lõpetamisest st **tähtajaga 12.10.2024**.

6. Käesolev määrus saata:

- kannatanule ja esindajale: xxx
- kaitsjale
- teadmiseks DELTA kaudu nõustajale Margus Salumets

7. Anda luba kriminaalasja materjalidega tutvumiseks määruse p-s 2 toodud programmi korraldajal (KrMS § 214 lg 1 ja § 203² lg 6)

8. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, siis sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest teavitatakse Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.

9. Kannatanul on õigus 10 päeva jooksul alates käesoleva määruse saamisest

- tutvuda toimikuga (KrMS § 206 lg 3)
- vaidlustada menetluse lõpetamine Riigiprokuratuuris (KrMS § 207 lg 3)
- taotleda määruse sisust arusaamiseks selle tõlkimist keelde, mida ta valdab, kui tema kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt.¹

Kaspar Urmas Oja
prokurör

Kui isik ei täida talle käesoleva määruse p 2 ja 5 toodud kohustusi tähtaegselt, siis prokurör uuendab kriminaalmenetluse.

Kinnitan, et olen nõus kriminaalasja lõpetamisega, olen nõus minule asetatud kohustusega, mulle on selgitatud kohustuse mittetäitmise tagajärgi ning olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia kätte saanud.

Nimi:

Allkiri:

Kuupäev:

¹ Если потерпевший, являющийся физическим лицом, не владеет эстонским языком, то он может, для понимания содержания текста постановления о прекращении уголовного производства, в течение десяти дней подать ходатайство о переводе его на родной язык потерпевшего или на язык, которым он владеет.

If a victim is not proficient in the Estonian language, they have the right to request the translation of the order on the termination of criminal proceedings into their native language or a language in which they are proficient within 10 days.